

FEKTESS A JÖVŐBE, AMIKOR... AVAGY: VEGYÜNK ÚJAT, VEGYÜNK TÖBBET VAGY CSERÉLJÜNK

Modern lakásaink

Majd mindannyiunknak meg vannak a szükséges (és szükségtelen) holmijai és kutyüjei, amik egy kényelmes élethez kellene. Azonban néha tényleg szükség van arra, hogy kicseréljünk egy régi vagy vegyünk egy új elektromos háztartási eszközt.

Mielőtt döntünk, tisztázzuk, hogy mit akarunk és még inkább, hogy *mire van szükségünk*. Ne álljunk meg a boltnál munkából hazafelé, és vegyük meg az első TV-t, amelyen megakad a szemünk.

Töltsünk időt a lehetőségek megismerésével, alkossunk prioritásokat, majd válasszunk. Valószínűleg elégedettebbek leszünk a választásunkkal. Elégedettségünkhöz hozzájárulhat, hogy tudatos döntésünkben azt is figyelembe vesszük, hogy milyen hatásunk van a klímára és a környezetre.

Gondold át, ki a nyertes az életben?!

A nyertes az... "Aki a legtöbb holmit és kutyüt birtokolja!"

Vagy a nyertes az... "Aki megérti, hogy egyszer meg fog halni, ezért amíg él, addig törődik a többiekkel, és ezt megértve meggondoltan választja ki a megfelelő dolgokat, nem cseréli azokat túl gyakran és okosan használja."

A KIHÍVÁS – FEKTESS A JÖVŐBE

Mikor kell egy régi elektromos eszközt kicserélni, és mit gondoljunk át, amikor új eszközt veszünk? Ebben a hónapban összehasonlíthatjuk a legrosszabb otthoni elektronikai eszközünket a legjobbval. Gondolkodtatok-e azon, hogy kicseréljétek valamely otthoni elektronikai eszközötöket, hogy csökkentsétek a környezeti hatásokat.

- Készítsetek egy listát az otthonotokban található legrosszabb elektromos eszközökről (pl. TV, hűtő, mosógép) majd gondoljátok át, hogy mi jobb a környezetvédelem és a klíma szempontjából; venni egy újat vagy nem. Döntéseketek alapozzátok az energiafelhasználásra és az energia címkére.
- Van-e olyan régi elektromos eszközötök, ami cserére szorul, esetleg egy új TV-t szeretnétek venni a háztartásotokba? Gyűjtsetek információt két vagy három különböző lehetőségről, majd hasonlítsátok össze környezetvédelmi szempontból.

KÉSZÍTSETEK EGY KÉPET és meséljétek nekünk a legrosszabb* elektromos eszközeitekről, és arról, hogy milyen haszna lesz a klímának a környezetnek, és nektek, ha kicseréletek. Nagy nyereségre számíthatok. Küldjétek e-mail a nevetekkel, csapat nevetekkel a xxx.xxx@xxx.xx címre január 31-ig. A levél tárgya legyen „4. Kihívás”.

GYEREKEK: Rajzold le az elektromos eszközöket, amik a szobádban találhatóak. Karikázd be azokat a holmikat és kutyüket, amire nincs szükséged!

* Legrosszabb = minden nap több órán (h) át működik és/vagy nagyon sok energiát fogyaszt (kWh)

EMLÉKEZZ: Pontosan fogalmazd meg az igényeidet. Szükséged van egy 50 inches TV-re, egy hatalmas hűtőre vagy a legerősebb számítógépre?

Segítség:

www.topten.eu,

www.sust-it.net,

www.energystar.org

CSERÉLJÜNK VAGY NÉ, EZ ITT A KÉRDÉS?

A régi, sokat fogyasztó – de még mindig működő elektromos eszközök cseréje néhány esetben hasznos lehet a környezet számára. De, legyünk mi a szerep modellek, és gondoljuk meg kétszer mielőtt új holmit veszünk. Az új technológia és minden belső díszítéshez kapcsolódó hóbort ahhoz vezet, hogy rengeteg dolog nagyon gyorsan divatjamúltnak tűnik. Hajlamosak vagyunk eldobni és új dolgokat venni, mintha a forrásaink végtelenek volnának. Egy gyorsabb számítógépet vagy egy nagyobb, vékonyabb TV-t vásárolni vonzóznak tűnhet, de milyen hatással van ez a környezetünkre és a pénztárcánkra?

TUDTAD?: majdnem minden elektromos eszköznek pl. hibrid autók, mobil telefonok, elemek üvegszálas széles sáv, napelemek tartalmaznia kell ritka földfémeket, hogy működni tudjon. A ritka földfémek bányászata, feldolgozása, és újrahasznosítása komoly környezeti károkat okozhat, ha nincs megfelelően kezelve. A bányászathoz kapcsolódóan az emberi jogok semmibe vétele és gyermekmunka alkalmazása

ELEKTROMOS ESZKÖZÖK ÉLETCIKLUS ELEMZÉSE KÖRNYEZETI HATÁS A BÖLCSŐTŐL A SÍRIG.

Ha energiatakarékosságra gondolunk, akkor néha látni kell az egész képet. Meg kell értenünk, hogy a környezeti hatás messze túlmutat a lakásunk falain. Amikor egy új holmit vásárolunk egy régi helyett, akkor lehet, hogy alacsonyabb lesz az energia számlánk, de lehetséges, hogy a világ energiafogyasztása jelentősen megnövekszik a vásárlásunk eredményeképpen.

Minden tevékenység, ami lehetővé teszi, hogy egy új TV-t akassz a faladra hatalmas energiát igényel; bányászat, szállítás, gyártás, marketing és eladás, beszerzés és így tovább. Még a régi TV újrahasznosításának is komoly környezetvédelmi hatása van, mert bár 99%-ban újrahasznosítják 1% továbbra is veszélyes a földre.

Egy elektromos eszköz különféle anyagok százait tartalmazza, amelyeknek mindnek saját életciklus elemzése van. **EZ A MŰANYAGOKRÓL SZÓL.**

SZÁMOLJUNK ÉS NÉZZÜK MEG, HOGY TÖBB VAGY KEVESEBB ENERGIÁT FOGUNK HASZNÁLNI

PÉLDA-

Van egy régi 28 inches TV készülékünk, és elkezdünk azon gondolkodni, hogy ez a régi TV valószínűleg nagyon sok energiát fogyaszt. Ezért azt tervezzük, hogy veszünk egy új TV-t és már kis is választottunk egy 50 inches plazma TV-t, nagy lapos képernyő, a legújabb technológia. A vásárlás előtt el kell végeznünk egy egyszerű ellenőrzést, hogy lássuk, hogy mennyi energiát és CO₂ kibocsátást spórolunk meg, ha megvásároljuk.

Naponta 4 órát (h) nézünk TV-t, 18.00-22.00 az idő többi részében a régi TV ki lesz kapcsolva (nincs készenléti üzemmód) az új készenléti üzemmódban lesz.

	A	B	C	D	E	F	Eredmény költség	Eredmény CO ₂
Készülék	Fogyasztás	Használatban	Készenléti állapot	Készenléti állapotban	Napi energiafogyasztás	Évi energiafogyasztás (365 nap)	Éves költség (365 nap)	Éves CO ₂ kibocsátás (365 nap)
Mérték egység	Teljesítmény (W)	óra/nap (h)	Teljesítmény (W)	óra/nap (h)	(Wh/nap)	(kWh/év)	(Ft/év)	(CO ₂ /év)
1) Új TV	A = 190 W	B = 4 h	C = 0,1W	D = 20 h	E=762 Wh/nap	F=278,13 kWh/év	=13042 Ft/év	=32 kg CO ₂ /év
2) Régi TV	A = 140W	B = 4 h	C = 0 W	D = 0 h*	E=560 Wh/nap	F=204,4 kWh/év	=9584 Ft/év	=23,5 kg CO ₂ /év
Így számolunk					(AxB) + (CxD)	(E x 365) /1000	F x Ft/kWh**	F x CO ₂ /kWh***

*Nincs készenléti üzemmód

**Az energia költsége 46,89Ft/kWh – I. tömb (1320 kWh/év fogyasztásig)

*** Energia keverék, ami 115g CO₂/kWh kibocsátást eredményez

AZ EREDMÉNY: Minden évben 3.457Ft-tal többet költenénk az új TV-re a régihez képest. Továbbá évente 8,5 kg-mal több CO₂-t takarítunk meg. Hogy újat vásárolhassunk, ahhoz szükséges egy újat gyártani és a régit újra hasznosítani (vagy veszélyes hulladékként lerakni).

TUDTAD, hogy ha új konyhát kell vásárolnunk és indukciós főzőlapot veszünk kb. 25% energiát takaríthatunk meg az üveg-kerámias főzőlaphoz képest és 50% energiát takaríthatunk meg a sima elektromoshoz képest.

4. KIHÍVÁS

	A	B	C	D	E	F	Eredmény költség	Eredmény CO ₂
Készülék	Fogyasztás	Használatban	Készletléti állapot	Készletléti állapotban	Napi energiafogyasztás	Évi energiafogyasztás (365 nap)	Éves költség (365 nap)	Éves CO ₂ kibocsátás (365 nap)
Mértékegység	Teljesítmény (W)	óra/nap (h)	Teljesítmény (W)	óra/nap (h)	(Wh/nap)	(kWh/év)	(Ft/kWh)	(CO ₂ /év)
Így számolunk					(AxB) + (CxD)	(E x 365) /1000	F x Ft/kWh**	F x CO ₂ /kWh***

1

Régi								
Új								

Eredmény:

2

Régi								
Új								

Eredmény:

3

Régi								
Új								

Eredmény:

4

Régi								
Új								

Eredmény:

MÉG EGY PÉLDA

Tegyük fel, hogy mosógépünk lecserélésén gondolkozunk. A példánkban egy 10 évnél idősebb, egy kb. 5 éves, egy 1 éves készülék, valamint az ökocímke minősítéshez szükséges maximális fogyasztást tüntettük fel. A számolás során heti 5 mosással számoltunk, amelyből 2 mosást 30°C-on, 2 mosást 40°C-on és 1 mosást 60°C-on végeztünk. Mivel az ökocímknél nincs 30°C-os mosásra adat, ezért ott a 40°C-os eredménnyel számoltunk.

Készülék	A	B	C	D	E	F	Eredmény költség	Eredmény CO ₂
	Fogyasztás 30 °C pamut (kWh)	Fogyasztás 40 °C pamut (kWh)	Fogyasztás 40 °C gyapjú (kWh)	Fogyasztás 60 °C pamut, öko (kWh)	Heti energiafogyasztás (kWh/hét)	Évi energiafogyasztás (kWh/év)	Éves költség (Ft/kWh)	Éves CO ₂ kibocsátás (kgCO ₂ /év)
Vadovics (12 éves)	0,724	0,697	0,326	1,394	4,236	220,272	10329	25,331
Veres-Baranyi (5 éves)	0,527	0,842		1,620	4,358	226,616	10626	26,061
Gáll (1 éves) A kategóriás	0,340	0,516		1,020	2,732	142,064	6661	16,337
EU ökocímke kritérium		0,110		0,230	0,670	34,840	1634	4,007
Így számolunk					(Ax2) + (Bx2)+D	E x 52	F x Ft/kWh*	F x CO₂/kWh**

*Az energia költsége 46,89Ft/kWh – I. tömb (1320 kWh/év fogyasztásig)

** Energia keverék, ami 115g CO₂/kWh kibocsátást eredményez

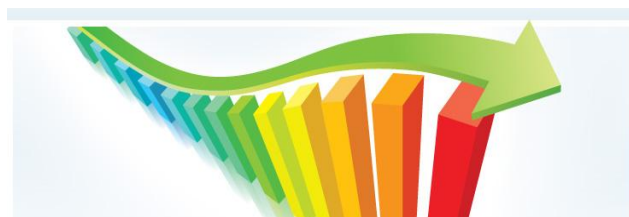
AZ EREDMÉNY: Ha egy 5-10 éves készüléket cserélünk le egy új ökocímkes (kár, hogy ezt eddig egyetlen készüléknek sem sikerült teljesítenie) készülékre, akkor évente majdnem 9000 Ft-ot takaríthatunk meg és, a CO₂ kibocsátásunk is kb. 21 kg-mal csökken, egy 1 éves A kategóriás készülék esetén is még 5000Ft lehet az éves megtakarításunk és kb. 12 kg-mal csökken a CO₂ kibocsátásunk, de természetesen it se felejtjük el, hogy ahhoz hogy újat vásárolhassunk szükséges egy újat gyártani és a régijt újra hasznosítani (vagy veszélyes hulladékként lerakni).

EU
Ökocímke

HÁZTARTÁSI KÉSZÜLÉKEK FOGYASZTÁSA

Az alábbi táblázatok kiindulási pontot nyújtanak a számoláshoz.

Háztartási készülékek éves áramfogyasztása (kWh)				
Készülék/alkalmazás	Háztartás létszáma			
	1	2	3	4
Villanytűzhely	195	390	445	575
Hűtőszekrény	292	323	344	370
Fagyasztószekrény	305	350	415	420
Mosógép	70	125	200	265
Szárítógép	125	225	325	465
Mosogatógép	120	200	245	325
Melegvíz ellátás (konyhai mosogatógép nélkül)	245	295	345	415
Fürdőszoba	470	780	1080	1390
Televízió	120	150	190	205
Világítás	195	285	330	435

Egy háztartás átlagos éves áramfelhasználása	
Háztartás létszáma	Éves fogyasztás (kWh)
1	1,790
2	3.030
3	3.800
4	4.430

Háztartási készülékek teljesítménye és fogyasztása		
Megnevezés	Teljesítmény (W)	Fogyasztás (kWh)
Klíma (szobai mobil), lakás (kültéri + beltéri egység)	1.600-2.000	1 - 10 kWh/nap
Szobai párasító	400	0,4 - 1 kWh/nap
Légtisztító	400	0,5 - 1,5 kWh/nap
Ventillátor	200-350	0,2 - 0,35 kWh/óra
Szagelszívó	200-600	0,2-0,6 kWh/óra
Számítógép	max. 600	0,05 - 4kWh/nap
Kenyérsütő	600-1.500	0,6-1,5 kWh/sütés
Hősugárzó (vonalsugárzó)	800-1.000	0,8-1,0 kWh/óra
Mosó-szárítógép	1.500-2.500	0,6-2,5 kWh/adag
Mosogatógép	800-1.500	0,6-1,5 kWh/adag
Mikrohullámú sütő (normál, grillező/úrtartalom)	600-2.500	0,6-2,5 kWh/nap
Hűtőláda (350 l)	150-200	1-1,5 kWh/nap
Olajradiátor (mobil) villamos fűtőbetéttel	800-2.500	0,8-2,5 kWh/óra
Villanytűzhely (teljes villamos)	4.500-7.500	4,5-7,5 kWh/óra (max.)
Kombinált villamos-gáz tűzhely	1.500-4.500	1,5-4,5 kWh/óra (max.)
Aszalógép	250	2,5-5 kWh/adag
Szendvicsütő	700-1.400	0,14-0,3 kWh/adag
Gyümölcscentrifuga	300-700	0,001-0,002 kWh/adag
Kenyérpírtó	800-1.000	0,07-0,08 kWh/adag
Hűtőszekrény (160 l)	60-80	0,5-0,8 kWh/nap
Fagyasztószekrény (205 l)	80-100	0,7-1 kWh/nap
Takarítógép	1.000-2.500	1-2,5 kWh/óra
Porszívó	1.000-2.000	0.4
Automata mosógép	1.500-2.500	0,6-1,8 kWh/mosás
Átfolyós vízmelegítő	2.500-24.000	2,5-24 kWh/óra
Villamos melegvízforraló (bojler), (120 l)	1.800-2.000	7-9 kWh/nap

A táblázatok forrása:

http://www.energiapersely.hu/Haztartasi_eszkozok_energiafogyasztasa_Fogyasztasi_tablázat

ENERGIACÍMKÉ – EGY IGAZÁN JÓ SEGÍTSÉG

Tegyük fel, úgy döntünk, hogy a régi konyhánkat ki kell cserélni (én inkább azt írnám, hogy új konyhára van szükségünk). Hogyan tovább?

Első lépés – derítsük ki,
hogyan a szükséges
termékek van-e

ENERGIACÍMKÉJE

Az energiacímke segít minket a választásban. Mint vásárlóknak jogunk van ismerni a termékek energia fogyasztását, hogy lehetőségünk legyen a különféle márkák és termékek összehasonlításra, vásárlás előtt. Remélhetőleg az energiacímke nagyobb áttekinthetőséget biztosít a vásárlók számára, és hozzájárul egy zöldebb piac kialakulásához.

Az alábbi háztartási eszközöket kell energiacímkével ellátni:

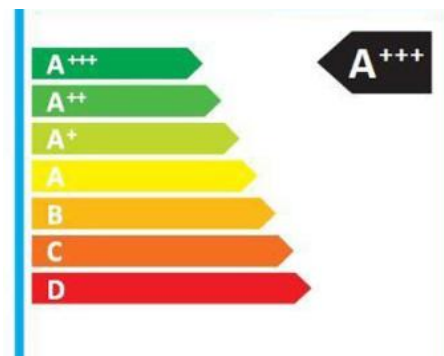
- Hűtők, fagyasztók, hűtőládák
- Borhűtők
- Mosogatógépek
- Mosógépek, szárítógépek, kombinált mosó és szárító gépek
- Égők (az energiacímkének a csomagoláson kell rajta lennie)
- Televíziók
- Légkondicionálók (régij fajta, 2013-tól új)
- Elektromos sütők (különálló, és tűzhelyek részeként) (régij fajta)

1995-ben azért vezették be az energiacímkéket, hogy ezzel is segítsék a vásárlói döntést és információt szolgáltatassanak az adott háztartási termék energiafogyasztásáról. A folyamatos technológiai fejlődés - új funkciók megjelenése és a régiek tökéletesítése mellett - azt hozta magával, hogy az évek múlásával az energiafelhasználás is egyre hatékonyabb lett. Az új szabályozásra így többek között azért volt szükség, mert a korábbi besorolás alapján a piacra kerülő új modellek kilencven százaléka már 'A' vagy annál magasabb energiaosztályba tartozik.

2011 végétől új energiacímkét kaptak az Európai Unióban forgalmazott háztartási gépek és tévékészülékek. Az új címkék átláthatóbbak, nyelvtől függetlenek és több információt tartalmaznak.

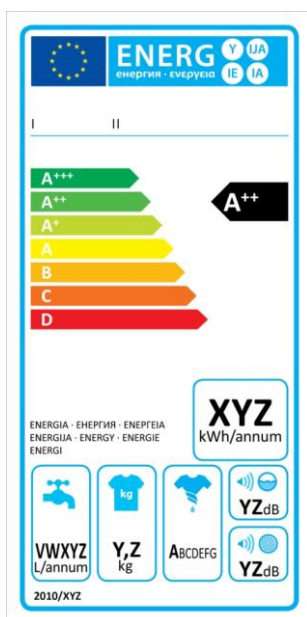
Többek között az energiaosztályokat nézve történt változás. A korábbi, mára elavultnak számító besorolások három új kategóriával egészültek ki, az 'A+', az 'A++' és az 'A+++'-szal. Az új címkék eltérő jelentést hordoznak mosógépeknél és hűtőgépeknél. Előbbinél „+”-onként 10%-kal fogyasztanak kevesebbet egy 'A' energiaosztályú készüléknél, utóbbinál egy „+” 20%-kal kisebb fogyasztást jelent. Ezek az értékek több tízezer forint megtakarítást jelenthetnek éves szinten.

A termék energiahatékonyága A+++-tól G-ig változik, ahol A+++ a legjobb, ugyanakkor a címke megtartja a már jól ismert színes jelöléseket: a legkevésbé hatékony osztályt továbbra a piros csík, míg a lehatékonyabban a zöld csík jelöli. Az energiacímkén más fontos adatok is láthatóak, így a zajterhelés vagy, hogy milyen hatékonyan mos vagy szárít a mosógép, illetve, hogy mennyi a hűtő hasznos térfogata.

Az ábrán egyszerre maximum 7 osztály lehet:

- A-tól G-ig
- A+-tól F-ig
- A+++-tól E-ig

- A+++-tól D-ig
- A képen a **mosógépek új címkéje** látható.

Piktogramok emelik ki az adott teljesítményt, illetve tulajdonságot:

- Éves energiafogyasztás kWh-ban
- Zajkibocsátás decibelben
- Centrifuga/szárítási hatékonysági osztály
- Kapacitás kilogrammban
- Éves vízfogyasztás literben

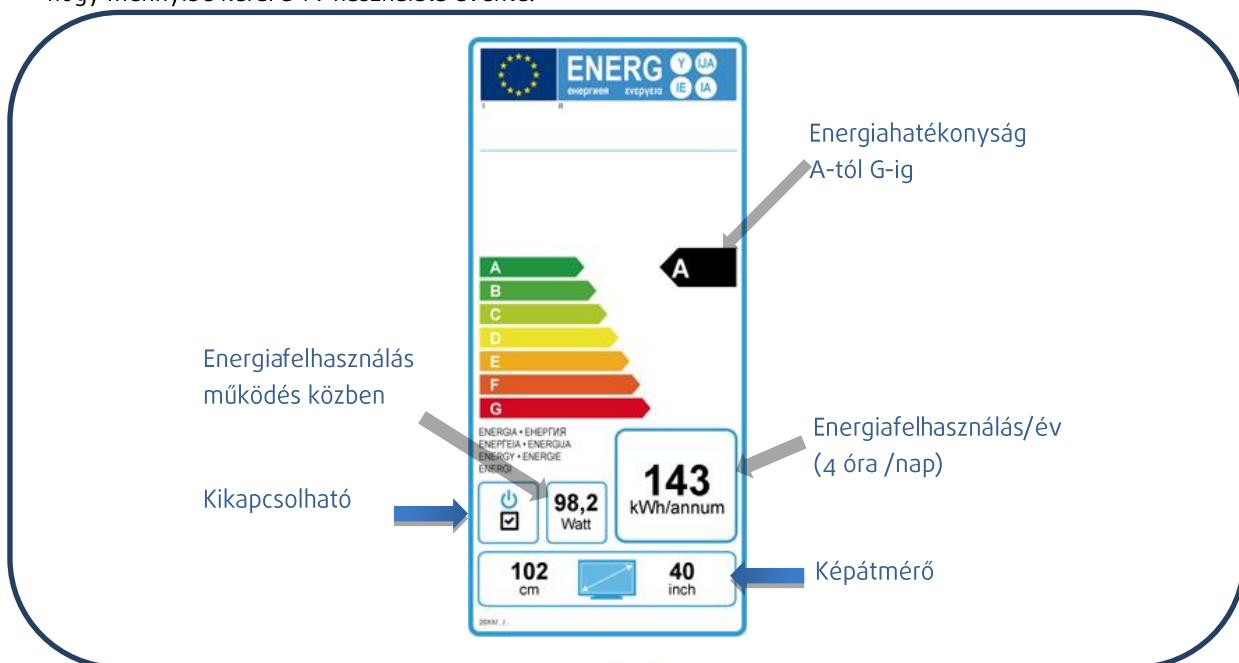
Centrifuga/szárítási hatékonysági osztály kiszámítása a következők alapján történik:

- 60 fokos pamut program teljes és részleges terhelésen
- 40 fokos pamut program részleges terhelésen
- Bekapcsolva hagyott üzemmód és kikapcsolt üzemmód

Az éves vízfogyasztásra, ill. a centrifuga/szárítási hatékonysági osztályra vonatkozó értékek ugyanazon a mosási cikluson alapulnak, mint az energiafogyasztási adat.

A 3 kg névleges kapacitásnál nagyobb teljesítményű valamennyi mosógépnek legalább A osztályú mosási teljesítménnyel kell rendelkeznie. A mosási teljesítményt ezentúl tehát nem tüntetik fel a címkén.

A televíziókat egyre hosszabb és hosszabb ideig hagyjuk bekapcsolva, egyre több készüléket adnak el, egyre nagyobb képátmérőjű TV-ket veszünk. Ha elolvassuk a TV energiacímkéjét, akkor megtudhatjuk, hogy mennyibe kerül a TV használata évente.

4. KIHÍVÁS

Ismerjük meg minél jobban az energiacímkeket, és pénzt spórolhatunk meg!

Magyar nyelvű EU honlap a címkéről: <http://www.newenergylabel.com/index.php/hu/home/>
Az új címkéről további információkat a Kislábnym hírlevél 18. és 37. számában is lehet találni.

VILÁGÍTÓ TESTEK ENERGIA CÍMKÉZÉSE – SÍKER A SZÁMODRA!

MÉG MINDIG ZÖLD JELZÉSRE VÁRVA?

Izzó lámpa, halogén égő, fluoreszcens és energiatakarékos égők, LED-es égők, mi zöld és mi nem?

Bármilyet választunk a régi mindig vigyük el újrahasznosításra!

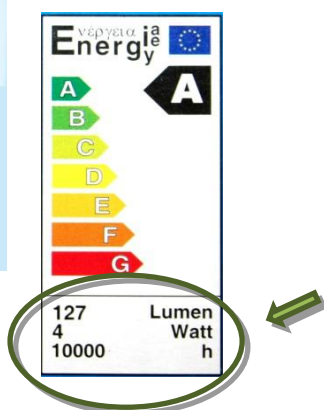

Egy átlag izzóhoz hasonlítva (azonos forma és fény teljesítmény), ha figyelembe vesszük az energia felhasználást a bekerülési költséget és az élettartamot is, akkor:

- Halogén égő használatával kb. 30%-ot
- Energiatakarékos világítótestet vagy LED-es világítótestet használatával kb. 70%-ot takaríthatunk meg.

ALAPOZHATUNK A LUMEN-RE – A FÉNY TELJESÍTMÉNYRE

Hasonlítsunk össze különböző világítótesteket lumen alapján, vagyis, hogy milyen fényesen világítanak. Mint tudjuk a watt csak egy helyettesítése, annak, hogy milyen fényesen világítanak, az valójában az energia felhasználása, amit CO₂ kibocsátás számolásához is felhasználhatunk.

- 1300–1400 lumen megfelel a 100W-os izzónak,
- 920–970 lumen megfelel 75W-os izzónak,
- 700–750 lumen megfelel 60W-os izzónak,
- 410–430 lumen megfelel 40W-os izzónak illetve
- 220–230 lumen megfelel 25W-os izzónak.

ENERGIATAKARÉKOS VILÁGÍTÓTESTEKRŐL

Az alábbi kérdésekre a válaszok az Osram és a Philips cégl állásfoglalása alapján készült.

Mennyire érzékenyek az energiatakarékos világítótestek a kapcsolgatásra?
(Tapasztalatunk alapján az emberekben még mindig az él, hogy az energiatakarékos világítótesteket nem szabad gyakran kapcsolgatni, mert akkor hamar tönkre mennek.)

Valóban érzékenyebbek lehetnek, mint az izzók, de az érzékenység maximálisan függ a termék minőségétől. Egy olcsó, 300-400 Ft-os kompakt fénycsőről elmondható, hogy sokszor sajnos már új állapotában is elektronikai hulladéknak tekinthető. A piacon lévő kompakt fénycsövek kapcsolóállósága az új EU szabványoknak megfelelően a csomagoláson fel van tüntetve. Vannak olyan lámpák, amelyeket kifejezetten nagy kapcsolási ciklusú alkalmazásokhoz fejlesztettek ki, pl. lépcsőházak mozgásérzékelős vagy időkapcsolós világítása. Ezek még hamarabb is elérik az üzemi fényerejüket, mint a normál típusok. Olyan helyeken, ahol gyakran

kapcsolgatjuk a lámpákat és azok rövid ideig világítanak (pl. kamra, mellékhelyiség), eleve nincs nagy jelentősége a megtakarításnak, így ide egyéb, alternatív megoldásokat ajánlunk, pl. energiatakarékos halogén lámpákat, melyek a hagyományos izzóhoz képest 30% energia-megtakarítást biztosítanak, de jól tűrik a kapcsolgatást és mind méretben, mind funkcióban teljesen azonosak az izzókkal, ráadásul kisméretű gyertya vagy kiscső formájában is kaphatók.

Viszacszerélik-e a garancia idő lejártá előtt elromlott energiatakarékos világítótesteket?

A cseréről szóló jogszabályok és rendeletek értelmében a szavatosság a termék értékétől függ. A kompakt fénycsövek ára általában nem éri el ezt a szintet.

Osram: Cégünk, valamint a kereskedelmi egységek is a fentiekől függetlenül kicserélik. A vásárlást igazoló blokk, számla megléte feltétel.

Philips: Cégünk ingyenesen hívható telefonos ügyfélszolgálatot működtet, a vevők panaszait, kérdéseiket itt tehetik fel. A jótállási időn belül tönkrement energiatakarékos lámpák cseréjéről is az ügyfélszolgálat gondoskodik. Telefonszámunk a termékek csomagolásán fel van tüntetve.

Hogyan kell a különféle (hagyományos, neon, energiatakarékos, stb.) világítótesteket kezelni, ha elromlanak, és így hulladékká válnak? Melyek válnak veszélyes hulladékká, és létezik-e olyan, amely a normál hulladékkal együtt kezelhető?

A normál izzószerű lámpákra (hagyományos „körték”) nem vonatkozik az elektronikus hulladék törvény, ezek sem elektronikus, sem veszélyes hulladéknak nem minősülnek. Az energiatakarékos lámpák, kompakt fénycsövek azonban igen. Ezeket elkülönítve kell gyűjteni. Az ún. gázkisülő technológiájú fényforrások (fénycsövek, energiatakarékos lámpák és nagyintenzitású gázkisülő fényforrások) minimális higanytartalmuk miatt egyben veszélyes hulladékot is

képeznek, ezért ezeket a hatályos jogszabályok értelmében kommunális hulladékba dobni tilos. A kiégett gázkisülő lámpákat az erre a célra szinte bármelyik nagyáruházban, villamossági boltban kihelyezett gyűjtőedénybe kell helyezni (csomagolás nélkül, de a lámpa épségére ügyelve), az újrahasznosítással megbízott cégek gondoskodnak ezek begyűjtéséről és a hulladék megfelelő kezeléséről. Ezek díját a minden egyes fényforrást terhelő 50 Ft-os hulladékkezelési díj fedezi. (lásd még: <http://www.electro-coord.hu/>). Érdemes a közönséges izzókat is ugyanezekben a gyűjtőkben gyűjteni, hiszen ezek is üveget és fémet tartalmaznak.

Összegzésként elmondható, hogy egy valóban hosszú élettartamú minőségi kompakt fénycső a következő okok miatt környezetbarát:

Kb. 20%-os a fogyasztása a normál izzókkal szemben, azonos fényerő mellett, így az üzemeltetéshez 80%-kal kevesebb villamos energiára van szükség, ennyivel alacsonyabb a CO₂ kibocsátása is bár minimális mennyiségű veszélyes anyagot (kb. 0,2..0,3 milligramm/db) higanyt tartalmaznak, ez azonban még mindig kisebb mennyiség, mint az a higanytöbblet, ami egy izzólámpa üzemé révén a többletenergia a fosszilis tüzelőanyagok elégetésével történő előállításával a levegőbe kerül. (Minden anyag, amit elégetnek, pl. szén, olaj, nyomokban tartalmaz más anyagokat, pl. higanyt is.) A környezet esetleges higanyterhelése így mindenképpen kisebb, különösen, még ha a szakszerű hulladékkezeléssel a higanyt is sikerül visszanyerni.

Vagyis egy minőségi termék tisztességes fényerővel és kellemes fénykomforttal fog világítani, és jó pár évig működik, amelynél az árának a többszörösét behozza.

MINDENNEK ÚJNAK KELL LENNIE, ÉS VALÓBAN SZÜKSÉGES MEGVENNÜNK?

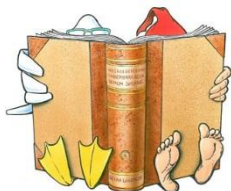
ÖLTÖZZÜNK OKOSAN

Ha okosabban vásárolunk és egy kis fantáziát beleviszünk a meglévő ruhatárunkba, akkor elérhetjük, hogy ruháink tovább tartsanak és csökkenthetjük ruházódásunk klíma következményeit. Ezért nem kell feladnunk a stílusunkat.

A termékek fele, amit megveszünk ruha, és minden évben átlag 30kg-ot eldobunk belőle, aminek jelentős része hulladéklerakóra kerül. Összefoglalva a ruhavásárlásunk évente 1,000kg-mal járul hozzá a CO₂ kibocsátáshoz – durván fele annak, amit egy kisebb dízel autó kibocsát. Azonban, ha minőségi ruhát vásárolunk, ami sokáig tart, használt ruhát vásárolunk, illetve ha tovább adjuk ruháinkat, amiket már nem használunk, akkor a hatást jelentősen lehet csökkenteni.

VÁSÁRLÁS HELYETT:

- **HASZNÁLT** Garázs-bazár, antik boltok, turkálók, aukciós vásárlások az interneten... rengeteg lehetőség van arra, hogy vegyünk és eladjunk használt dolgokat!

KÖLCSÖNZÉS Manapság majdnem mindent lehet kölcsönözni: könyveket, filmeket, ruhát, autót még menedzsert is a cégünk számára! Nem kell ragaszkodnunk egy régi választásunk autójához vagy ruhájához minden alkalomra újat választhatunk.

- **MEGOSZTÁS** A megosztás egy nyerő-nyerő helyzet. A fűnyíró, nagynyomású mosó utánfutó, tetőbox az autóra, biciklis utánfutó ezek azok a dolgok, amire nincs mindennap szükségünk, megvehetjük valakivel együtt. Egy autó megosztó rendszerhez csatlakozni egy másik lehetőség lehet.
- **CSERE** A gyerekek már halálra unták a régi játékaikat, filmjeiket, könyveiket számítógépes, vagy videó játékaikat? Minden zsebkönyvet és magazint elolvastunk, vagy egy új kézitáskára vágyunk? Keressünk valakit, akivel cserélhetünk.
- **JAVÍTÁS** Tegyük foltot a gyerek kopott nadrágjára, ragasszuk meg a széküket. Hasznosítsuk újra az anyagokat, készítsünk valami újat belőle, talán tudunk egy babaruhát csinálni a régi kedvenc pólónkból. Ne dobjunk el mindent azonnal, ami eltörik, talán más valami hasznossá tudja varázsolni.

A ZÖLD VISZONYLAG RITKÁN EGYÉRTELMŰEN „fehér VAGY fekete”,

azaz nem mindig könnyű eldöntenünk, egy bizonyos helyzetben mi jelenti a leginkább környezettudatos választást?

VÁSÁROLJUNK TÖBB ÖKO-TERMÉKET?

Öko-termékek alatt itt környezetbarát (vagy röviden „zöld”), harmadik fél által minősített termékeket értünk, amelyeken megtaláljuk a minősítésre vonatkozó logót is:

az Európai Unió
biotermék jelzése

az Európai
Unió
ökocímkéje

a magyar
környezetbarát
termékek

a magyar biotermékek
ellenőrző szervezet logója

a fenntartható
erdőgazdálkodásból származó
termékek jelzése

ökogazdálkodásból származó
textiltermékek jelölése

A cég a környezetközpontú irányítási
rendszer követelményeinek megfelel.

az Európai Unió
energiafelhasználásra
vonatkozó emblémája

minősített natúr- és bio
kozmetikumok védjegyei

A kérdés fehérebb oldala:

- Ha több környezetbarát terméket veszünk, csökken környezeti hatásunk, és
- az ipar környezeti hatása is kisebb lesz – minél többen minél több környezetbarát terméket vesznek, annál „zöldebb” lesz a világ;
- egyre nagyobb számban kezdenek ilyen termékeket gyártani; továbbá
- a keletkező hulladék környeztkárosító hatása is kisebb lesz.

A feketébb oldala pedig:

- A magas fogyasztás – öko-termékek vásárlása esetén is – magas erőforrás-fogyasztással és hulladéktermeléssel jár:
- tehát igazából KEVESEBB termék vásárlásával, fogyasztásunk csökkentésével lesz kisebb környezeti hatásunk vagy öko-lábnyomunk, sőt
- ha kevesebb terméket veszünk, többet fordíthatunk egy megvásárlására, és így jobb minőségű termékhez juthatunk.

TEHÁT MIT JAVASOLHATUNK EGY GYAKORLATIAS, A FENNTARTHATÓBB ÉLETMÓD MEGVALÓSÍTÁSÁRA TÖREKVŐ HÁZTARTÁS TAGJAINAK?

- Összességében törekedjünk arra, hogy kevesebb terméket vásároljunk, azaz
- gondolkodjunk el azon, vajon szükségünk van-e tényleg egy bizonyos termékre!
- Ha arra a következtetésre jutunk, hogy igen, válasszunk környezetbarátat!

A cikk ötletének forrása: Muren, D. (2009) Green's not Black & White. The Balanced Guide to Making Eco Decisions. Ivy Press